

Overlegen og overbevisende dramaturgi

LARS MÆHLE:
Korea. Noveller
om kjærleik.
NOVELLER
Samlaget. 2011.

DEN YTRE handlingen i de syv novellene er lagt til tettstedet Sunndalsøra i Møre og Romsdal. Tittelen **KOREA** er ikke umiddelbart forståelig. Men allerede i bokas første novelle aner vi et poeng, og i samlingens siste, **VINDEN**, forstår vi symbolikken i tittelen. Men etter å ha lest alle fortellingene, er vi kan hende mindre

HARALD NILSEN
Professor og
litteraturviter

BOKANMELDELSE

fortrolig med undertittelen **NOVELLER OM KJÆRLEIK**. Ja, for all del, det er kjærlighet, men også så mye mer, for eksempel tapt kjærlighet, utrygg kjærlighet, kjærlighetssvik. Det handler også om omsorg, empati, om ansvar, om valg og bortvalg, om åpenhet, men også mye om fortielse. Det er her, i mangfoldet og kontrastene og overraskelsene, fortellingene lever livet for oss, med oss, i oss.

MILJØET representerer et gjennomsnitt norsk tettsted; hendinger, mennesker og relasjoner vi kan kjenne oss igjen i. Ja, nettopp gjenkjenning, og det alene kan være garanti for lesverdige litteratur. Men for all del, gjenkjenning er ikke nok til det veldig gode, til litteraturens Formel-1. For det er nettopp det forfatteren av **KOREA** gjør, de syv novellene og boka som helhet representerer novellekunstens Formel-1, verken mer eller mindre. Det handler om bokas spissfindige, sublimе tematikk, det handler om språklig "stil" og det handler om streng, litterær dramaturgi. Vi stanser her ved dra-

maturgien, hvordan forfatteren presenterer selve Livet (i fiksjonen) som en balansegang mellom hverdagslige trivialiteter og overraskelser, balansegang mellom det som sies og det som forties, mellom det som ligger åpent og det som bare antydes. Dette er i fiksjonen, men så må vi være ærlige nok og innrømme at slik er det også i virkeligheten, i ditt og mitt liv.

NOVELLESAMLINGENS overlegne og overbevisende dramaturgi ligger i dette: Ikke noen hendinger og ikke noen mennesker representerer seg selv og bare seg selv, alt og alle handler om relasjoner, en vev så overbevisende frigjort, men samtidig så strengt, men finslippt og på en måte umerkelig regissert. Mest suverent er, som nevnt over, spenningen mellom det eksplisitte og det implisitte, novellekunstens varemerke, antydningens kunst, det å ikke si alt, men nøye seg med det inviterende og utfordrende "noe", det tolkbare, vær-så-go, kjære leser, knekker du koden?

KOREA, første fortelling, hemmelig, enveis forelskelse som i den siste novellen **VINDEN** kommer tilbake som en prøvende tosidighet "eg elsker deg", men vi lar oss ikke overbevise. Novellen **PANDEMI**, med en familietragedie som bakteppe, og vi vet ikke om den ulykken også rammer videre?

KJÆRASTEN, den også med familien som fokus; ektefeller, deres sønn og hans kjæreste. Opplagt, sannsynlig, på overflaten rutinepreget, men så... kjæresten Hanne til sin potensielle svigerfar: -- Eg kan godt suge deg, viss du vil. -- Nei, eg trur ikkje det, seier han. Ho drar i beltet hans. -- Eg er god. -- Nei ... - Du liker meg ikkje? -- Jo, det er ikkje det. [...]... og Torgny skal sitje der og drikke kaffi og seie ingenting, akkurat slik han har lova.

NOVELLEN STEINEN, to ungdommer blir drept i en rasulykke.

En ulykkelig mor sitter igjen, i sitt sorgarbeid inviterer hun en ung mann (Bengle) til å møte seg. Og hva så? Begge møter vi igjen senere, i nye roller, hun i fortellingen **GJESTANE**, et mesterstykke i spenning mellom det åpne, trivelle og rutinepregete på en side og det "andre" som ikke sies, men likevel sies. "Skål for kjærligheten" (s.90) skåles det for de unge Rune og Aina, men vi er ikke overbevist. Rune møter vi igjen på siste side. "Rune siktar og siktar. -- Kvar er ho? ropar Rune. -- Kven? -- Aina, vel! -- Eg veit da faen ... - Kvar? [...]" Rune står stille. Han lar munningen på AG-3-en søkke. Deretter snur han geværet, fører det inn i munnen sin -- og trekker av."

MENS DE SEKS første novellene er på mellom 14 og 18 sider, er den siste, **VINDEN**, hele 70, og i en original komposisjon der vi møter igjen personer vi har møtt tidligere. Som en faktisk trussel,

en uhygge og med forfatterens finurlige grep går den såkalte "nebbvinden" gjennom hele kapitlet. Selve limet i fortellingen er Ann-Jorid og gutten "eg" vi møtte i bokas første novelle. Kan

hende er det hun og den fremdeles navnløse "han som elsker Ann-Jorid" som tydeligst legitimerer samlingens undertittel **NOVELLE OM KJÆRLEIK**.